

Een lagere werkdruk en meer werkgeluk in de zorg dankzij een nieuwe rolverdeling

Een visie op de grootste uitdagingen in de zorg en
waarom schoonmaakmedewerkers een sleutel tot
de oplossing zijn.

Februari 2024

Scherper. Slimmer. Schoner.

Een zorgsysteem waar medewerkers niet continu onder druk staan. Waar geen gebrek is aan personeel. Waar iedereen de kwalitatieve zorg kan krijgen waar hij/zij behoefte aan heeft. Dát is waar jij en je collega's zich iedere dag hard voor maken.

Toch is de realiteit anders. De werkdruk is onverminderd hoog, omdat het personeelstekort stijgt en de complexiteit van zorg toeneemt. Bovendien is de huidige taak- en rolverdeling binnen de zorg ontwikkeld in een tijd waarin de eerder genoemde uitdagingen nog geen issues waren. Het gevolg is dat niet altijd de kwaliteit van zorg geleverd kan worden zoals we dat allemaal graag zouden willen zien.

Scherper. Slimmer. Schoner.

Het inhuren van zzp'ers lijkt een goede oplossing. Maar zzp'ers zijn duur en verhelpen de uitdaging alleen op de korte termijn. Het lost de structurele uitdagingen in de zorg niet op. Sterker nog, de uitdagingen lijken juist groter te worden.

- ✓ De Nederlandse bevolking zal in 2040 zijn gegroeid tot 20 miljoen, waarvan ongeveer 5 miljoen 65+ers. De grijze druk (het aantal werkenden tussen 20 en 64 jaar per 65+er) neemt daardoor toe tot 45,1%.
- ✓ De zorgkosten zullen met gemiddeld 3% per jaar toenemen. Het is de verwachting dat de kosten voor bijvoorbeeld ouderenzorg zullen stijgen van circa 19 miljard naar circa 43 miljard.

** Cijfers van het CBS*

De groeiende zorgvraag, de toenemende kosten en het tekort aan zorgmedewerkers dwingen Nederland tot transformatie van het zorglandschap.

Schoonmaakmedewerkers als oplossing

De meeste uitdagingen in de zorg zijn terug te rekenen naar één fundamentele uitdaging: er is te veel werk voor het aantal beschikbare zorgmedewerkers en het budget dat hiervoor beschikbaar is. De oplossing voor deze uitdaging is dichterbij dan je denkt: betrek schoonmaakmedewerkers bij het zorgproces.

Door schoonmaakmedewerkers in het zorgproces te betrekken...

- ✓ ...verlaag je de werkdruk van zorgprofessionals;
- ✓ ...verhoog je het werkgeluk van zorgprofessionals en schoonmaakmedewerkers;
- ✓ ...bespaar je kosten;
- ✓ ...neemt de kwaliteit van zorg toe. Zowel qua hygiëne als cliënt/bewoner- en patiëntbeleving. Dit draagt bij aan het welzijn en eventuele herstel van cliënten/bewoners en patiënten;
- ✓ ...maak je de zorg toekomstbestendig.

Hoe schoonmaakmedewerkers bijdragen aan het zorgproces

Zorgmedewerkers zetten de stap richting de zorg om een positieve bijdrage te leveren aan het welzijn van cliënten/bewoners en aan een kwalitatieve verbetering van leven voor patiënten. Dat doen ze door patiënten en cliënten/bewoners van dichtbij te ondersteunen, direct aan het bed bijvoorbeeld. Maar ook door logistieke en facilitaire werkzaamheden, werkzaamheden die voor het gevoel verder van patiënten en cliënten/bewoners afstaan, maar wel direct bijdragen aan de kwaliteit van leven. Door de hoge werkdruk kunnen deze werkzaamheden voelen als een last. Sommige zorgprofessionals zien hun werkzaamheden daarom liever anders georganiseerd worden.

Schoonmaakmedewerkers kunnen deze facilitaire en logistieke werkzaamheden van de zorgprofessionals overnemen.

Wat kan een schoonmaakmedewerker zoal overnemen?*

- ✓ Ruimtes opgeruimd houden
- ✓ Kopje koffie of thee zetten
- ✓ Wasverzorging: verzamelen, sorteren, wassen, drogen en opvouwen van de was
- ✓ Bedden afhalen en reinigen
- ✓ Boodschappen opbergen
- ✓ HACCP-controles uitvoeren
- ✓ Regelen van legionella- en ongediertebeheersing/-bestrijding
- ✓ Mobiele, medische hulpmiddelen reinigen
- ✓ Aanvullen linnenvoorraad en verpleegartikelen op kamers

* Dit is een beknopte lijst met werkzaamheden die een schoonmaakmedewerker zou kunnen overnemen. Houd er rekening mee dat niet iedere taak in iedere omgeving uitgevoerd kan worden.

Schoonmaakmedewerkers in de zorg

Schoonmaakmedewerkers in de zorg kiezen ook bewust voor een functie in die branche. Ook zij willen van betekenis zijn voor de zorg. En ook zij genieten van het contact met patiënten en cliënten/bewoners. Het enige verschil met zorgprofessionals is het kader. Verzorgenden dienen vanuit medisch perspectief, schoonmaakmedewerkers vanuit dienstbaarheid.

De meerwaarde van schoonmaakmedewerkers in je zorgproces

✓ Zorgpersoneel hoeft zich minder bezig te houden met randvoorwaardelijke taken

Zorgprofessionals hebben hun handen vol aan het verlenen van zorg. Het is daarom van onschatbare waarde dat schoonmaakmedewerkers hen kunnen ontlasten door taken van logistieke, facilitaire en huishoudelijke aard op zich te nemen. Als schoonmaakmedewerkers taken uit handen nemen, krijgen zorgprofessionals meer ruimte in hun planning en/of kunnen vacatures zelfs komen te vervallen. Zo verlagen we de werkdruk.

✓ Zorgpersoneel krijgt meer tijd om patiënten of cliënten/bewoners de aandacht te geven waar zij behoefte aan hebben

Door de hoge werkdruk onder zorgprofessionals is er niet altijd tijd voor de persoon achter de patiënt of cliënt. En dat terwijl die aandacht net zo belangrijk is als de zorg. Schoonmaakmedewerkers kunnen hier een rol spelen door zorgprofessionals te ondersteunen in logistieke, facilitaire en huishoudelijke taken. Hierdoor krijgen niet alleen zorgprofessionals meer tijd en aandacht voor patiënten en cliënten/bewoners, maar juist ook de schoonmaakmedewerker die zich meer met patiënten en cliënten/bewoners verbonden voelt.

✓ Zorgpersoneel kan zich meer focussen op opdrachten die energie geven

Zorgprofessionals hebben een heel scala aan ad-hoc taken. Niet al deze taken leveren evenveel energie op. Neem bijvoorbeeld het opruimen van lichaamsvloeistoffen. Maar denk ook aan coördinatie van ongediertebestrijding en niet-zorggerelateerde administratieve taken. Deze werkzaamheden kunnen onze medewerkers op zich nemen. Soms kan dat vanaf dag één, soms is een extra opleiding noodzakelijk om nieuwe competenties aan te leren.

✓ Patiënten en cliënten/bewoners ervaren reinheid, regelmaat en rust

Patiënten en bewoners/cliënten worden blootgesteld aan allerlei prikkels. Verschillende medewerkers zijn betrokken bij de zorg rondom een persoon. Dat betekent verschillende 'gezichten' en verschillende indrukken. Door meerdere taken te beleggen bij de schoonmaakmedewerker houden we de privésfeer overzichtelijk. Dat zorgt voor regelmaat en rust.

✓ Vertrouwde gesprekspartner voor patiënten en cliënten/bewoners

Voor patiënten en cliënten/bewoners kan de komst van een zorgprofessional best spannend zijn. Krijg ik een spuitje dat vervelend kan aanvoelen? Moet ik omrollen in bed, wat pijnlijk kan zijn? Bij de komst van de schoonmaakmedewerker weet een patiënt en cliënt/bewoner precies wat hij/zij kan verwachten. Sterker nog, schoonmaakmedewerkers ondersteunen patiënten en cliënten/bewoners in hun zelfredzaamheid. Dat wekt vertrouwen en scheidt een band.

Bijkomend voordeel van deze hechte band is dat de schoonmaakmedewerker in een vroeg stadium kansen en risico's kan signaleren en vervolgens delen met het zorgteam. Dat komt de zorg van de patiënten en cliënten/bewoners ten goede.

✓ Het talentpotentieel van ieder individu wordt ten volle benut

Iedere werknemer heeft unieke talenten en vaardigheden. Deze kunnen door het huidige brede spectrum aan werkzaamheden en de werkdruk niet altijd optimaal worden benut. Door een herverdeling van taken is het gemakkelijker om het huidige personeel in hun kracht te zetten. Daarmee voelen zij de ruimte zichzelf te ontplooiën, waarmee zij hun waarde op de werkvloer verhogen. Daar plukken patiënten en cliënten/bewoners de vruchten van.

Wat vraagt deze stap van een zorginstelling?

De zorg verbeteren en toekomstgericht maken vraagt bereidheid om bestaande rolverdelingen en structuren los te laten. Door met een nieuwe blik naar alle werkzaamheden te kijken en deze slimmer te verdelen, werken we samen aan een toekomstgerichte zorgomgeving en houden we de zorg beschikbaar voor iedereen.

Belangrijk is wel dat zowel zorgprofessionals als medewerkers van CSU uitgebreid meegenomen worden tijdens het opstellen van een nieuwe rolverdeling. Op die manier kunnen taken zo optimaal mogelijk worden verdeeld.

Welke stappen zet CSU?

CSU gelooft dat een actieve samenwerking tussen de facilitaire afdeling en de zorg bijdraagt aan verbetering en het toekomstbestendig houden van de zorg. Daarom:

- ✓ stimuleert CSU de co-creatie met opdrachtgevers om hier invulling aan te geven.
- ✓ traint/leidt CSU schoonmaakmedewerkers op om de taken te vervullen.
- ✓ biedt CSU de mogelijkheid tot een situatiescan. Een situatiescan geeft inzicht in wie welke werkzaamheden oppakt in de huidige situatie en wie welke taken zou kunnen overnemen, inclusief de benodigde competenties/opleidingen. Daaropvolgend laat het de impact op tijd cq. formatie en kosten zien.

Ondersteuning voor jouw zorgproces?

Samen kunnen we de zorg fijner, (financieel) gezonder, duurzamer en hygiënischer maken. Benieuwd hoe een schoonmaakmedewerker in een rol als facilitaire welzijnsmedewerker de werkdruk op jouw werkvloer kan verlichten, het werkgeluk kan verhogen en de patiënt- en cliënt/bewonerbeleving kan verbeteren? CSU heeft ruime ervaring met deze manier van werken. We gaan graag het gesprek met je aan over toekomstgerichte zorg en de mogelijkheden die we vanuit onze ervaring zien. Neem hiervoor contact op met Meta Boelens.

Meer informatie?

Meta Boelens

Branchemanager Zorg

zorg@csu.nl